

Trong bối cảnh hiện nay nước Nga đang tìm cho mình một vai trò, và một cách im lặng nó ý thức được rằng mình không còn quyền bính để có thể công bố các nước khác như xưa, cũng không còn mạnh mẽ thu hút các Liên Xô trước kia nữa.

Phong vị của bà Marilisa Lorusso, giáo sư lịch sử Đông Âu tại đại học Genova tây bắc Italia.

Cách đây 20 năm ngày mùng 8 tháng 12 năm 1991, đổ quách công sản Liên Xô đã đổ vỡ sụp đổ trong âm thầm.

Chỉ mười bốn năm trước đó, tức năm 1917, các người thành lập quốc gia rằng họ nhận thấy giới này là Lenin, Trotskij và Staline đã mở đầu của biên Liên Xô thành một quốc gia kiểu mẫu, nơi công bằng xã hội được thực hiện. Trong hơn 70 năm Liên Xô đã tự coi mình và được nhiều nước khác trên thế giới coi như trung tâm của ý thức hệ công sản quốc tế, và là quốc gia sẽ mở ra một kỷ nguyên mới trong lịch sử nhân loại. Để đạt được tiêu đó, nhà nước công sản Liên Xô đã xâm lược các quốc gia láng giềng như bé khác, bắt họ nộp thuế để cướp bóc các dân tộc chung quanh, và thực thi một chính sách cải tạo để tài sản bị chiếm đoạt trong lịch sử loài người. Sách lược thù hận, đấu tranh giai cấp, tàn phá quá khứ để xây dựng xã hội mới đã khiến cho gần 70 triệu người bị tàn sát oan nghiệt: họ bị xử bắn, tra tấn, và chết vì đói khát và bệnh tật trong hàng trăm ngàn nhà tù và trại lao động của họ rải rác khắp nơi trong lãnh thổ Liên Xô, được biết trong vùng Siberia băng giá. Thế nhưng sau hơn 70 năm thống trị, đổ quách sụp đổ máu đổ đã gây ra sự sụp đổ và bắt chôn vùi một cách nhanh chóng, không vinh quang, không kèn trống.

Thật ra, cùng cách cải tạo để tài, giáo dục, phát triển khoa học, ngu dốt và tàn bạo của các lãnh đạo chính cao trí tuệ công sản đã biến Liên Xô trở thành một xã hội băng hoại, rã nát từ bên trong, như một căn bệnh ung thư không thể ngừng thu hẹp lại.

Biểu tượng của sự rã nát đó là biên cảnh Berlin được sụp đổ ngày 9 tháng 11 năm 1989. Bị cắt đứt ô nhiễm phân chia nước Đức này đã do lãnh tụ công sản Đông Đức Walter

Hai mươi năm sau ngày dissolution Liên Xô sụp đổ

Tác Giả: Linh Tißn Khßi

Thứ Sáu, 16 Tháng 12 Năm 2011 09:04

Ulbricht vßng lßi đßan anh Lißn Xß Nikita Krushchov đßng lßen hßi thßng 8 nßm 1961.

Sau khi bßc tßng Berlin sßp đß, nhßn dßn cßc nßc Đßng Âß chuyßn mßnh nßi lßen gißnh đßc lßp, đßn đßn sß tan rßa khßi Lißn Bßng Xß Vißt.

Khßch quan mß nßi, ngay tß thßp nißn 1980, vßi cußc khßng hoßng kinh tßng cßng trßm trßng, Tßng bß thß đßng cßng sßn Lißn Xß hßi đß là ông Michail Gorbachiov đß thßy cßn phßi thay đßi cßng cßch cai trß và cßi tß cß cßu xß hßi lißn xß. Vß thß ông đß phßt đßng chißn đßch "Perestroika" cß nghßißa là "trßi tß đß tái thßnh lßp" và "Glasnot" cß nghßißa là "trßng sßng".

Ông Gorbachiov cßng chß trßng phßi chßm đßt chißn tranh lßnh, ngßng cußc chßy đßa vß trang và loßi trß nguy cß cßa mßt cußc chißn nguyßn tß. Ngày 10 thßng 10 nßm 1990 ông đß cß qußc hßi Lißn Xß bßu lßm tßng thßng, nhßng sau đß ông đß phßi tß chßc đß cho ông Boris Eltsin lßen cßm quyßn.

Ngày mßng 8 thßng 12 nßm 1991 cßc tßng thßng cßa ba cßng hßa Slave là Boris Eltsin cßa Nga, Leonid Kravciuk cßa Ukraine và Stanislav Shushkevich cßa Bielorussi đß nhßm hßp tßi mßt nhßa nghß mßt cßa chßnh quyßn trßng vßng rßng "Belovezhskaja Pushcha" gßn thßnh phß Minsk, đß quyßt đßnh gißi tßn Lißn Bßng Sß Vißt. Đß cßu vßn tßnh thß ba ngßng iß cßng đßng thßi cßng bß vßi cß thßnh lßp "Cßng đßng cßc qußc gia đßc lßp" (CSI), là mßt loßi Lißn hißp gißng Lißn Bßng Sß Vißt, nhßng khßng theo chß nghßißa đßc tßi toßn trß và cßc dßy rßng bußc chßng chßt cßa nßn bßn gißy hßnh chßnh rßng mß cßng sßn.

Mßi ba ngày sau đß, tßc ngày 21 thßng 12 nßm 1991 trßng mßt cußc hßp tßi Alma-Ata, khi đß là thß đß Kazakhstan, cßc nßc Azerbaigian, Armenia, Kazakhstan, Kirghigistan, Moldova, Tagikistan, Turkmenistan và Uzbekistan gia nhßp Cßng đßng cßc qußc gia đßc lßp.

Vßo thßng 10 nßm 1993 nßc Giorgia cßng là thßnh vißn cßa tß chßc nßy, nhßng đß ra khßi tß chßc, sau khi xßy ra chißn tranh Nga Giorgia hßi thßng 8 nßm 2008. Ba cßng hßa vßng Baltic là Estonia, Lettonia và Lituania đß khßng gia nhßp "Lißn hißp cßc qußc gia đßc lßp", vß hß cßm thßy xa lß đßi vßi cßc dßn tßc lißn xß, và coi mßnh là cßc dßn tßc bß Lißn Xß xßm lßng sau Đß Nhß Thß Chißn.

Gi&#i lãnh đ&#o m&#i c&#a Nga hi&#n nay là th&# t&#ng Vladimir Putin và t&#ng th&#ng Dmitrij Medvedev đã ch&# b&#t đ&#c đ&#i ch&#p nh&#n bi&#n c&# đ&# qu&#c c&#ng s&#n Liên Xô s&#p đ&. Đ&# c&#p t&#i bi&#n c&# này ông Putin g&#i nó là "m&#t th&#m h&#a chính tr&# đ&#a lý l&#n nh&#t" trong th&# k&# XX. Th&#t ra ông và ông Medvedev v&#n nuôi m&#ng tái l&#p kh&#i Liên Xô, đ&# cho n&#c Nga l&#i đ&#c m&#nh m&# và huy hoàng nh&# x&#a.

Chính vì th&# trong bài xã lu&#n đ&#ng trên nh&#t báo Izvestija h&#i đ&#u tháng 10 v&#a qua, th&# t&#ng Putin đã hô hào thành l&#p "Liên Hi&#p Âu Á" v&#i các n&#c c&#u c&#ng hòa Liên Xô. T&#ng th&#ng Medvedev l&#i còn tuyên b&# rõ ràng h&#n n&#a: "Chúng ta là m&#t qu&#c gia quen hành đ&#ng m&#t cách vĩ đ&#i, vì đó là đ&#u chúng ta có trong dòng máu. Đ&#t đ&#i r&#ng r&#i m&#nh m&#ng, các chi&#n th&#ng l&#n lao: t&#t c&# là c&#a chúng ta. Ng&#i d&#n Nga ngày nay không ch&# s&#ng các v&#n đ&# th&#ng ngày, mà cũng tin vào s&# m&#nh l&#ch s&# c&#a n&#c Nga n&#a. Vì th&# chúng ta hãy mau chóng làm vĩ c&# đ&# tr&#i r&#ng không gian kinh t&# và văn hóa, đã b&# gi&#m thi&#u sau khi Liên Xô s&#p đ&. Và quý v&# bi&#t là chúng ta s&# thành công". Nh&#ng xem ra câu chuy&#n không đ&#n gian nh&# v&#y, vì sau cu&#c đ&#u phi&#u b&#u qu&#c h&#i ngày 4-12-2011, đ&#ng c&#m quy&#n c&#a hai ông đã không đ&#i th&#ng nh&# h&# mong &#c, trái l&#i đã b&# t&# cáo là gian l&#n b&#u c&#. Và trong các ngày này đã có hàng ch&#c ngàn ng&#i thu&#c các đ&#ng phái qu&#c gia r&#m r&# bi&#u tình ph&#n đ&#i. Các cu&#c đ&#ng đ&# đã khi&#n cho g&#n 300 ng&#i b&# c&#nh sát b&#t gi&#, và có ng&#i cho r&#ng sau "Mùa Xuân A r&#p" b&#t đ&#u "Mùa Xuân n&#c Nga".

Ch&#c ch&#n đã có r&#t nhi&#u lý do khi&#n cho cho đ&# qu&#c c&#ng s&#n Liên Xô s&#p đ&, nh&#ng tóm l&#i có hai lý do chính. Tr&#c h&#t là s&# ki&#t qu&# l&#ch s&# và ý th&#c h&# c&#a ch&# nghĩa c&#ng s&#n, giáo đ&#u, c&# h&#, l&#i th&#i, mù quáng, m&#t chi&#u, c&#ng nh&#c, không sáng ki&#n. Ti&#p đ&#n là s&# chán n&#n m&#t m&#i c&#a ng&#i d&#n đ&#i v&#i ch&# đ&#c tài toàn tr&#, sau h&#n 70 năm b&# t&#c đ&#t m&#i quy&#n t&# do, ph&#i s&#ng trong c&#nh nghèo túng khó khăn, trong khi chớp bu lãnh đ&#o và các đ&#ng viên s&#ng phung phí, xa hoa h&#n t&# b&#n, và giành cho mình m&#i &#u đ&#i. M&#ng bá ch&# hoàn c&#u đã khi&#n cho nhà n&#c c&#ng s&#n Matsc&# và đ&# đ&#n tài l&#c và nhân l&#c cho cu&#c ch&#y đua vũ trang, tr&#i r&#ng biên c&#ng, bành tr&#ng th&# l&#c, và gia tăng &#nh h&#ng. Trong khi đó thì n&#n kinh t&# t&#p th&# qu&#c h&#u hóa hoàn toàn th&#t b&#i, vì không có kh&# năng đáp &#ng các nhu c&#u c&#a đ&#i đa s&# nhân dân.

Bên c&#nh đó là gu&#ng máy hành chánh n&#ng n&#, trì tr&# vì n&#n bàn gi&#y r&#m rà, cán b&# các c&#p giáo đ&#u, ngu đ&#t, và n&#n gian tham h&#i l&#. Tuy là công dân c&#a n&#c "Liên Xô vĩ đ&#i", nh&#ng ng&#i d&#n Nga c&#m th&#y "b&# t&#c đ&#t", vì h&# ph&#i hy sinh "th&#t l&#ng bu&#c b&#ng" đ&# nhà n&#c Matc&# và dùng ti&#n b&#c tr&# giúp các n&#c ch&# h&#u xa xôi, s&#ng trên m&# hôi n&#c m&#t c&#a h&#. Còn ng&#i d&#n các n&#c khác thu&#c kh&#i Liên Xô thì t&#c gi&#n vì có c&#m t&#ng b&# ng&#i Nga bóc l&#t, b&# b&#t bu&#c ph&#i tr&#ng ti&# m&#t lo&#i ng&#c hay s&#n ph&#m duy nh&#t đ&# cung c&#p cho đàn anh Nga. Tuy nhiên, chính sách toàn tr&#, đ&#i trá, b&#ng bít, ngu dân, thông tin m&#t chi&#u, đã không che đ&#u n&#i các ti&#n b&# trên th&# gi&#i, nh&#t là trong lãnh v&#c truy&#n thông và tin h&#c toàn c&#u. Và chuy&#n g&#i ph&#i đ&#n đã đ&#n: đ&# qu&#c c&#ng s&#n Liên Xô sụp đ&, cáo chung.

Sau đây chúng tôi xin giới thiệu quý vị và các bạn một số nhân chứng của bà Marilisa Lorusso, giáo sư lịch sử Đông Âu tại Đại học Genova tây bắc Italia, và chuyên viên phân tích tình hình các quốc gia Đông Âu, đặc biệt là các nước vùng Caucase như Armenia, Georgia và Azerbaijan.

Hỏi: Thưa giáo sư Marilisa Lorusso, 20 năm đã trôi qua, kể từ khi dissolution Liên Xô sụp đổ tan tành, tình hình Đông Âu hiện nay ra sao?

Đáp: Thời Liên Xô sụp đổ thì nay quang cảnh đã thay đổi rất nhiều, không phải chỉ vì nước Nga và các đồng nghiệp nhóm đồng minh tay của nó đã thay đổi. Chúng ta cần nghĩ tới các nước gần với nước Nga xem: bên Tây thì Cộng đồng Kinh tế Âu châu đã trở thành một Liên Hiệp và đã thu hút 3 nước thu nhập thấp của Xô viết và các nước châu Âu; bên Đông thì Trung Quốc ngày càng có ảnh hưởng mạnh mẽ.

Hỏi: Hai mươi lăm năm sau ngày Liên Xô sụp đổ, thời điểm Vladimir Putin đã "phục hồi bóng ma" của Liên Hiệp Âu Á. Đây có phải là nỗ lực tái xây dựng một dissolution Liên Xô "mềm nhũ" hiện tại không, thưa giáo sư?

Đáp: Trong bối cảnh hiện nay nước Nga đang tìm cho mình một vai trò, và một cách im lặng nó ý thức được rằng mình không còn quy định binh đao có thể công kích các nước khác nữa, cũng không còn mạnh mẽ thu hút của Liên Xô trước kia nữa. Về mặt ngoài các suy tư chuyên môn, văn bản hay bài viết của thời điểm Putin đăng tải trong các ngày đầu tháng 10 vừa qua trên nhật báo Nga Izvestija, trở thành điểm quy chiếu. Trong bài báo này ông Putin đề nghị một "hiệp hội văn minh trên thế giới", với ưu tiên thu nhập thấp kinh tế. Giờ đây mọi dây nịt kết là kinh tế chứ không phải ý thức hệ chính trị. Sự hiểu hiểu của nó sẽ là bằng chứng cho thấy các tham vọng của điểm Cộng Linh.

Hỏi: Thưa giáo sư, các nước đang là thành viên của khối của Liên Xô có nhũy cảm đối với các diễn biến vu vơ này của thời điểm Putin hay không?

Đáp: Cũng còn tùy thuộc. Nước Georgia thì hiện tại dường như không là chú ý đến bất cứ sáng kiến nào của Nga, vì đã cắt đứt các liên lạc ngoại giao với Nga từ khi xảy ra chiến tranh giữa hai nước hồi năm 2008. Armenia thì sẵn sàng lắng nghe hiểu, vì mọi ký thác hiệp trợ trao đổi từ do giữa các

Hai mươi năm sau ngày dissolution Liên Xô sụp đổ

Tác Giả: Linh Tißn Khßi

Thứ Sáu, 16 Tháng 12 Năm 2011 09:04

nßc thußc Cßng đßng các qußc gia đßc lßp. Tß Azerbaijan cho tßi các qußc gia Trung Á thì tình hình phßc tßp hßn. Mßc dù có sß can thißp quân sß hßi năm 2008, xem ra không có nßc nào sßn sàng chßp nhßn các đßng hß cßa nßc Nga, mà không dành cho mình mßt khoßng trßng đß có thß thßng lßng.

Hßi: Sß tan rßa khßi cßng sßn Liên Xô đã đßc các nßc cßu thành viên mußn, hay là hß đã nhßn chßu nhß vßy, thßa gißo sß ?

Đáp: Cß liên quan tßi đßu này cũng có các phân bißt. Chßc chßn các nßc tßng là các qußc gia có chß quyßn tßi thßng trßc khi bß sßt nhßp vào Liên Xô, thì có khuynh hßng giành lßi nßn đßc lßp cßa hß, nßn đßc lßp mà hß đã có nhßng đã bß gián đßn bßi sß áp chß và xâm lăng cßa Liên Xô. Đây là trßng hßp cßa các cßng hòa vùng Baltic hay vùng Caucase. Đßi vßi các nßc vùng Trung Á thì thách đß lßn hßn. Tuy đã có các hình thái bßt đßng ý kißn, các qußc gia vùng này đã không nß lßc hoßt đßng đß gißi tán khßi cßu Xô Vißt, và hß đã sßng tình trßng bßt ßn đßnh nßy sinh tß sß tan rßa ßy, cũng nhß sß ra đßi cßa các chuyên viên và các nhà kß thußt Nga. Nhßng ngßi này tß vß nßc và gißm sß hißn đßn cßa hß ngoßi qußc.

(Avvenire 7-12-2011)